

Bruksela, 16 grudnia 2019 r.
(OR. en)

14975/19

AGRILEG 215
VETER 108

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Dotyczy:	Konkluzje Rady w sprawie dobrostanu zwierząt – integralnej części zrównoważonej produkcji zwierzęcej – <i>Konkluzje Rady (16 grudnia 2019 r.)</i>

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady na powyższy temat przyjęte przez Radę w dniu 16 grudnia 2019 r.

**KONKLUZJE RADY W SPRAWIE DOBROSTANU ZWIERZĄT – INTEGRALNEJ
CZĘŚCI ZRÓWNOWAŻONEJ PRODUKCJI ZWIERZĘCEJ**

MAJĄC NA UWADZE, CO NASTĘPUJE:

- (1) Dobrostan zwierząt jest kwestią o dużym znaczeniu dla obywateli europejskich, która została uznana za taką w prawie Unii, w szczególności na mocy art. 13 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.
- (2) Badania opinii publicznej wskazują na wysoki poziom zainteresowania kwestią dobrostanu zwierząt:
 - a. Badanie Eurobarometru wykazało w 2015 r.¹, że większość respondentów uważa, że potrzebne jest zwiększenie dobrostanu zwierząt utrzymywanych w warunkach fermowych (82 % respondentów) i zwierząt domowych (74 % respondentów). Ponadto obywatele uznają za ważne, aby produkty przywożone spoza UE były zgodne z normami dotyczącymi dobrostanu zwierząt równoważnymi normom stosowanym w UE oraz aby UE czyniła więcej, w tym na szczeblu międzynarodowym, na rzecz promowania większej świadomości na temat dobrostanu zwierząt.
 - b. Według Eurobarometru w 2018 r.² dla opinii publicznej, a także w polityce publicznej ważniejsze stały się jakość żywności, dobrostan zwierząt i normy środowiskowe.

¹<https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/search/Attitudes%20of%20Europeans%20towards%20Animal%20Welfare/surveyKy/2096>

²<https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/search/Europeans.%20Agriculture%20and%20the%20CAP/surveyKy/2161>

- (3) Dobrostan zwierząt jest również powiązany z bezpieczeństwem żywnościowym, wpływając na oporność, efektywne gospodarowanie zasobami oraz wyniki w zakresie społecznej sprawiedliwości/odpowiedzialności, zgodnie z ustaleniami Komitetu ds. Światowego Bezpieczeństwa Żywnościowego³. Ponadto lepszy dobrostan zwierząt przynosi korzyści producentowi poprzez zmniejszenie śmiertelności, poprawę stanu zdrowia oraz wyższą jakość, produkcję i cenę produktu końcowego. Szczególnie ważną konsekwencją lepszego dobrostanu zwierząt jest ich większa oporność na patogeny⁴. Zmniejsza to zapotrzebowanie na leki i w związku z tym przyczynia się do zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe oraz wspiera środki bioasekuracji w zarządzaniu chorobami zwierząt.
- (4) Obowiązujące przepisy UE dotyczące dobrostanu zwierząt były opracowywane stopniowo na przestrzeni lat w celu lepszego zapewnienia dobrostanu zwierząt przy jednoczesnym zachowaniu równych warunków działania dla rolników i podmiotów gospodarczych w UE. Prawodawstwo nie jest jednak kompleksowe, ponieważ nie zawiera szczegółowych norm minimalnych dotyczących ochrony wielu zwierząt utrzymywanych w warunkach fermowych, takich jak krowy mleczne, bydło opasowe, owce i kozy, ryby utrzymywane w gospodarstwie rybackim, króliki utrzymywane w warunkach fermowych, młode kury, indyki, gęsi i kaczki.
- (5) W 2012 r. Komisja opublikowała strategię Unii Europejskiej w zakresie ochrony i dobrostanu zwierząt na lata 2012–2015⁵ („strategię na lata 2012–2015”), w której określono wykaz środków mających na celu poprawę norm dobrostanu zwierząt oraz wspieranie egzekwowania i przestrzegania przepisów w całej UE.
- (6) W 2017 r. Komisja Europejska ustanowiła unijną platformę ds. dobrostanu zwierząt. Platforma ta odniosła sukces w promowaniu dialogu na temat dobrostanu zwierząt wśród właściwych organów, przemysłu, społeczeństwa obywatelskiego i naukowców, ułatwiając tym samym wymianę najlepszych praktyk i innych doświadczeń. Należy określić przyszłość platformy.

³ Komitet ds. Światowego Bezpieczeństwa Żywnościowego (CFS), 2016. *Recommendations on Sustainable agricultural development for food security and nutrition: what roles for livestock?* (Zalecenia w sprawie zrównoważonego rozwoju rolnego na rzecz bezpieczeństwa żywnościowego i żywienia: jaka jest rola zwierząt gospodarskich?) <http://www.fao.org/cfs/home/products/en/>

⁴ EFSA, 2017. Wspólna opinia naukowa EMA i EFSA w sprawie środków służących ograniczeniu stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych w hodowli zwierząt w Unii Europejskiej i skutków dla bezpieczeństwa żywności (RONAFA). EFSA Journal 15 (1). <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2017.4666>

⁵ Strategia Unii Europejskiej w zakresie ochrony i dobrostanu zwierząt na lata 2012–2015 https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/animals/docs/aw_eu_strategy_19012012_en.pdf

- (7) Na podstawie art. 95 i 96 rozporządzenia w sprawie kontroli urzędowych Komisja wyznaczyła dwa ośrodki referencyjne ds. dobrostanu zwierząt. Pierwszy z nich został ustanowiony w marcu 2018 r. i zajmuje się dobrostanem świń, a drugi został ustanowiony w październiku 2019 r. i zajmuje się dobrostanem drobiu i innych małych zwierząt utrzymywanych w warunkach fermowych. Istnieje potrzeba zapewnienia, aby ośrodki referencyjne mogły wypełniać swoje zadania i dostarczać właściwym organom i Komisji wiarygodnych, aktualnych informacji na temat najnowszych wyników badań, nowych technik, wskaźników dobrostanu zwierząt i dobrych praktyk niezbędnych do ułatwienia prawidłowego stosowania prawodawstwa i weryfikacji przestrzegania przepisów.
- (8) Niektóre państwa członkowskie wezwały do dalszych działań, podkreślając potrzebę lepszego stanowienia prawa, lepszego dobrostanu zwierząt oraz podnoszenia świadomości na temat unijnych norm i wiedzy (np. wspólna deklaracja Danii, Niemiec i Niemców w sprawie dobrostanu zwierząt z dnia 14 grudnia 2014 r.⁶ oraz dokument zawierający stanowisko Danii, Niemiec, Niemców i Niemców w sprawie zmiany dyrektywy Rady 2008/120/WE⁷). Ponadto Parlament Europejski wezwał do bardziej kompleksowego prawodawstwa i lepszego egzekwowania obowiązujących przepisów⁸⁹. W 2016 r. Komisja stwierdziła w sprawozdaniu¹⁰, że brak egzekwowania prawodawstwa UE stanowi jeden z głównych problemów mających wpływ na dobrostan zwierząt oraz że konieczne jest lepsze rozumienie przepisów.
- (9) Podczas prezydencji bułgarskiej, austriackiej i rumuńskiej przeprowadzono pogłębione dyskusje na temat wyzwań, jakie transport na duże odległości stwarza dla dobrostanu zwierząt. Mimo postępów w egzekwowaniu rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 w sprawie transportu zwierząt utrzymują się wyraźne niedociągnięcia i niespójności. Konieczne jest lepsze egzekwowanie przepisów, w tym przepisów dotyczących temperatur i czasu podróży. Ponadto należy zapewnić lepsze wykorzystanie kontroli retrospektywnych i systemu TRACES, a także aktywną współpracę między właściwymi organami w państwach członkowskich i państwach trzecich.

⁶ Dok. 16923/1/14 REV 1.

⁷Dok. 5708/16.

⁸ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie nowej strategii w zakresie dobrostanu zwierząt na lata 2016–2020 http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2015-0417_PL.html?redirect

⁹ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 lutego 2019 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu w UE i poza nią http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0132_PL.html

¹⁰ Komisja UE, 2016. Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wdrożenia dyrektywy Rady 98/58/WE dotyczącej ochrony zwierząt hodowlanych <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A52016DC0558>

- (10) Na przestrzeni lat opublikowano kilka unijnych wytycznych, badań i sprawozdań dotyczących kwestii dobrostanu zwierząt, takich jak zabijanie, hodowla, transport, edukacja, informowanie konsumentów oraz dobrostan psów i kotów będących przedmiotem praktyk handlowych. Pomimo znacznych wysiłków podejmowanych w wielu państwach członkowskich uchybienia w egzekwowaniu przepisów nie mogą jednak zostać usunięte jedynie za pomocą wytycznych lub informacji, podczas gdy przepisy prawne mogą być interpretowane w różny sposób.
- (11) Dostępnych jest szereg najnowszych opinii naukowych wydanych przez Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) i innych publikacji naukowych; można je wykorzystać do przygotowania i przeglądu przepisów dotyczących dobrostanu zwierząt.
- (12) Prawodawstwo nie jest jedynym sposobem promowania dobrostanu zwierząt, dostępne są także dobrowolne środki, takie jak normy jakości i programy dotyczące dobrostanu zwierząt. W niektórych państwach członkowskich rozpoczęto już dobrowolne programy na rzecz dobrostanu zwierząt związane ze specjalnym etykietowaniem. Zostały one dobrze przyjęte przez konsumentów, ponieważ mogą opierać oni decyzje o zakupie na względach dobrostanu zwierząt, natomiast producenci otrzymują premię za swoje wysiłki. Należy jednak zapewnić przejrzystość i wiarygodność takich systemów.
- (13) W 2019 r. Rada przyjęła konkluzje¹¹ na podstawie sprawozdania Trybunału Obrachunkowego¹², w którym uznano pewne istotne postępy w dziedzinach, takich jak grupowe utrzymanie macior i zakaz klatek nieulepszonych dla kur niosek. W konkluzjach stwierdzono, że nadal istnieją pewne uchybienia pod względem zgodności z normami minimalnymi oraz że środki finansowe dostępne w ramach wspólnej polityki rolnej mogą być lepiej wykorzystywane do promowania wyższych norm dobrostanu zwierząt.

¹¹ Konkluzje Rady (12 lutego 2019 r.) <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11073-2019-INIT/pl/pdf>

¹² Europejski Trybunał Obrachunkowy. Sprawozdanie specjalne nr 31/2018: Dobrostan zwierząt w UE <https://www.eca.europa.eu/pl/Pages/DocItem.aspx?did=47557>

- (14) W 2019 r. Parlament Europejski¹³ wezwał Komisję i państwa członkowskie, aby propagowały przechodzenie, w miarę możliwości, do transportu mięsa lub tusz, a nie żywych zwierząt. Parlament Europejski wydał również inne zalecenia dotyczące wdrażania i egzekwowania przepisów w dziedzinie transportu oraz ścigania naruszeń.
- (15) Warto byłoby przeprowadzić dalsze dyskusje na temat zrównoważeniowych aspektów transportu żywych zwierząt na duże odległości i wpływu różnych motywów tego handlu.
- (16) W sprawozdaniu z 2018 r. na temat konkurencyjności europejskich producentów zwierząt gospodarskich¹⁴ Komisja stwierdziła, że wymogi dotyczące dobrostanu zwierząt nie mają kluczowego znaczenia dla określenia względnej konkurencyjności kosztowej. Stwierdzono również, że inne czynniki, takie jak koszty pracy lub paszy, odgrywają znacznie większą rolę. Z drugiej strony zauważono, że UE miała bardzo duży wpływ na podnoszenie na świecie świadomości na temat norm dobrostanu zwierząt oraz że należy kontynuować te wysiłki.
- (17) W maju 2019 r. Komisja rozpoczęła ocenę strategii na lata 2012–2015, zgodnie z zaleceniem zawartym w sprawozdaniu Trybunału Obrachunkowego. Celem oceny jest określenie, w jakim stopniu strategia UE osiągnęła zamierzone cele i w jakim stopniu cele te pozostają aktualne i spójne. Przyjęcie oceny planowane jest na koniec 2020 r.

RADA UNII EUROPEJSKIEJ:

- (1) **PODKREŚLA**, że wysoki poziom dobrostanu zwierząt jest integralną częścią zrównoważonej produkcji zwierzęcej.
- (2) **PODKREŚLA**, że wysoki poziom dobrostanu zwierząt ogólnie poprawia zdrowie zwierząt i ogranicza potrzebę stosowania antybiotyków, a tym samym ogranicza oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe. Jednak w niektórych sytuacjach konieczne jest dostosowanie środków dotyczących dobrostanu zwierząt do sytuacji w zakresie danej choroby zwierząt w celu zapewnienia wystarczającej bioasekuracji.

¹³ Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu w UE i poza nią http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0132_PL.html

¹⁴ Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące wpływu działań międzynarodowych na rzecz dobrostanu zwierząt na konkurencyjność europejskich producentów zwierząt gospodarskich w zglobalizowanym świecie <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/pl/TXT/?uri=CELEX%3A52018DC0042>

- (3) UZNAJE, że prawodawstwo UE i dobrowolne działania w zakresie dobrostanu zwierząt oraz inwestycje rolników i innych podmiotów przyczyniły się do poprawy tego dobrostanu.
- (4) Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE zewnętrzną ocenę wyników strategii na lata 2012–2015 i ZACHĘCA Komisję do opracowania nowej strategii uwzględniającej również tę ocenę.
- (5) UZNAJE, że chociaż istnieją ogólne przepisy dotyczące dobrostanu zwierząt odnoszące się do wszystkich zwierząt hodowlanych i gospodarskich, a także bardziej szczegółowe przepisy dotyczące cieląt, świń, brojlerów i kur niosek, to przepisy dotyczące dobrostanu zwierząt mogą być dalej rozwijane lub aktualizowane, tak aby uwzględnić praktyczne problemy w obowiązującym prawodawstwie, najnowszą wiedzę naukową i rozwój techniczny w celu poprawy dobrostanu zwierząt i harmonizacji przepisów. Istniejące wymagania, które należy dalej dopracowywać, dotyczą w szczególności transportu zwierząt, dobrostanu świń, bolesnych procedur i wskaźników dobrostanu zwierząt. KŁADZIE NACISK na możliwość poprawy warunków uboju zwierząt, w szczególności przez zachęcanie do badań naukowych nad ogłuszaniem i „ogłuszaniem prostym” w rozumieniu art. 4 rozporządzenia nr 1099/2009.
- (6) ZWRACA SIĘ do Komisji o ocenę zapotrzebowania i wpływu nowych przepisów dotyczących wszystkich gatunków zwierząt trzymanych w kontekście działalności gospodarczej, co do których obecnie nie istnieje szczególne prawodawstwo w zakresie dobrostanu zwierząt, w szczególności w odniesieniu do bydła w wieku co najmniej sześciu miesięcy, królików utrzymywanych w warunkach fermowych, młodych kur, psów i kotów, ale także hodowlanych indyków, brojlerów i kur niosek, jak i owiec, i kóz oraz ryb utrzymywanych w gospodarstwie rybackim.
- (7) KŁADZIE NACISK na potrzebę poprawy dobrostanu zwierząt podczas transportu na duże odległości. Jako cel krótkoterminowy ZACHĘCA Komisję i państwa członkowskie do znalezienia rozwiązań ułatwiających egzekwowanie istniejących przepisów w dziedzinie transportu, w tym przez dalszy rozwój sposobów wymiany informacji między organami państw członkowskich, oraz WZYWA do prowadzenia dalszych dyskusji na różnych forach na temat zrównoważonego charakteru handlu żywymi zwierzętami w porównaniu z handlem mięsem. ZACHĘCA Komisję do dokonania przeglądu i aktualizacji rozporządzenia (WE) nr 1/2005.

- (8) PRZYPOMINA, że wszelkie zmiany istniejącego prawodawstwa lub nowe przepisy powinny opierać się na najnowszych badaniach naukowych i doświadczeniach państw członkowskich oraz że w razie potrzeby należy rozpocząć nowe badania naukowe.
- (9) PODKREŚLA, że w celu zharmonizowania egzekwowania obowiązujących przepisów na szczeblu UE potrzebne są również wiedza naukowa i dalsza koordynacja. Krajowe punkty kontaktowe ds. transportu zwierząt powinny wspierać zharmonizowane egzekwowanie przepisów i w ramach działań na rzecz takiej harmonizacji należy wykorzystywać informacje dostarczane przez unijne ośrodki referencyjne ds. dobrostanu zwierząt oraz unijną platformę ds. dobrostanu zwierząt.
- (10) DOCENIA działalność unijnej platformy na rzecz dobrostanu zwierząt i POPIERA kontynuację jej prac jako cennego forum promowania dialogu między odpowiednimi zainteresowanymi stronami. ZACHĘCA Komisję do oceny prac platformy i jej dalszego rozwoju, zwłaszcza pod względem większego zaangażowania wszystkich państw członkowskich.
- (11) ZACHĘCA Komisję do zapewnienia wystarczających zasobów dla ośrodków referencyjnych UE ds. dobrostanu zwierząt oraz do ogłoszenia zaproszenia do składania wniosków dotyczących dodatkowych ośrodków zajmujących się np. przeżuwaczami i koniowatymi, w tym ich transportem i uśmiercaniem.
- (12) ZWRACA SIĘ do Komisji, aby oceniła – przy uwzględnieniu doświadczeń krajowych – potrzebę i wpływ unijnych ram regulacyjnych zawierających kryteria dotyczące systemów etykietowania dobrostanu zwierząt.
- (13) ZACHĘCA państwa członkowskie do efektywnego i skutecznego wykorzystywania środków finansowych wspólnej polityki rolnej, aby rzeczywiście poprawić dobrostan zwierząt.
- (14) DOSTRZEGA znaczenie promowania dobrostanu zwierząt na świecie, a także konkurencję, z jaką spotykają się unijni rolnicy w handlu światowym, oraz, w związku z tym, PODKREŚLA znaczenie włączenia dobrostanu zwierząt do umów o wolnym handlu w jak największym stopniu i POSTRZEGA te umowy jako jeden ze sposobów promowania dobrostanu zwierząt na świecie.

- (15) Z dużą APROBATĄ PRZYJMUJE aktywne zaangażowanie Komisji i państw członkowskich UE w opracowywanie norm i wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (OIE) oraz innych działań OIE, w tym platformy OIE na rzecz dobrostanu zwierząt w Europie, a także współpracę partnerską, szkolenia i inne działania międzynarodowe. ZACHEĆCA do kontynuowania tych prac ze szczególnym uwzględnieniem krajów, do których wywożone są żywe zwierzęta oraz z których produkty pochodzenia zwierzęcego są przywożone do UE. Ponadto ZACHEĆCA do promowania stosowania norm Kodeksu zdrowia zwierząt lądowych OIE w odniesieniu do transportu zwierząt drogą lądową i morską, do uboju i systemów produkcji zwierząt utrzymywanych w warunkach fermowych.
- (16) ZACHEĆCA Komisję i państwa członkowskie do wspierania dalszej komunikacji i edukacji na rzecz obywateli, podmiotów i partnerów handlowych w odniesieniu do kluczowej roli dobrych norm dobrostanu zwierząt we wspieraniu zdrowia zwierząt, bezpieczeństwa żywności, bezpieczeństwa żywnościowego oraz zrównoważonego sektora rolno-spożywczego.
-